

min Mening ikke være et helt nyt Universitet, men der kunde maaske være Tale om en folkelig videnskabelig Højskole, hvor Studenterne i det første eller de to første Aar af deres Studietid kunde gennemgaa visse Pensa og studere mere frit, og dér kunde de leve sammen og udvikle et Kammeratskab, som Studenter i en stor By vanskelig finder frem til. En Tanke som den, Grundtvig i sin Tid havde om en folkelig videnskabelig Højskole i Sorø, kunde maaske være brugbar. Men en saadan Skole skulde efter min Mening ikke ligge i en stor By, den skulde ligge paa Landet. Et Sted som f. Eks. Askov kunde være brugeligt, men det kunde ogsaa være Sorø eller en hvilken som helst anden lille By eller Landsby. Det, vi trænger til, er ikke en Kopi, og navnlig ikke en daarlig Kopi, af det Universitet, vi har, men det er en Forbedring af Studieforholdene for Studenterne. Det glæder mig, at en Mand som Professor Jespersen i et Skrift, han har udgivet om dette Spørgsmaal, ogsaa har udtalt sig noget i den Retning, idet han har henvist til Universitetsforhold i England. I Tilslutning til den højtærede Finansminister mener jeg dog, at dette Spørgsmaal, forsaavidt det skal kræve større Pengemidler, meget godt kan vente, til vi kommer ind i andre Forhold med bedre økonomiske Vilkaar. Men saa forstaar jeg rigtignok ikke, hvorfor den højtærede Undervisningsminister har nedsat en Kommission om dette Spørgsmaal. Naar Finansministeren udtaler, at Spørgsmaalet ikke skal fremmes, og Undervisningsministeren nedsætter en Kommission om det, bliver man unægtelig i Vilderede med, hvad Meningen er, medmindre den omtalte Kommission skal høre til de udødelige Kommissioner, som vi — heldigvis, havde jeg nær sagt — har adskillige af her i Landet, Kommissioner, som aldrig afgiver Betænkning eller, hvis de endelig afgiver Betænkning, gør det saa sent, at Spørgsmaalet er kommet ind i et helt andet Leje.

Jeg vil gerne lægge et godt Ord ind for, at der blev ydet noget større Bevilgninger til almindelig Folkeoplysning, til Understøttelse for Højskoleelever og til et større Bidrag til Folkeuniversitetsunder-

visningen. De Understøttelser, der for Øjeblikket ydes til Højskoleelever, er alt for smaa i Forhold til, hvad Opholdet paa Højskolerne koster. Prisen er nu paa Højskolerne sat op til 80 Kr. om Maaned, og Understøttelserne skulde efter Undervisningsministeriets Paabud være 40 Kr. maanedlig, men er det ingenlunde altid. Der er flere Amter, navnlig f. Eks. Odense Amt, som yder meget smaa Understøttelser. De gør det vistnok i den Mening, at saa kan man til Gengæld yde Understøttelse til flere, og det ses, at der gives forholdsvis mange Understøttelser til Gaardmandssønner, som vistnok strengt taget ikke kan siges at have det behov. Men det var rimeligere, at Understøttelserne var noget større, saa at de Elever, der i væsentlig Grad skal leve af Understøttelsen, virkelig kunde faa Opholdet paa Højskolen. Jeg henstiller til den højtærede Undervisningsminister, om ikke Understøttelserne til Højskoleelever kunde forhøjes, og om ikke Skoleraadene kunde faa Paabud om at holde sig nøjere til det Normalbidrag, som Undervisningsministeriet har fastslaaet.

Med Hensyn til Folkeuniversitetsforedragene vil jeg sige, at de 15 000 Kr., der er opførte som Tilskud dertil, er et meget lille Beløb. Der udføres et meget stort Oplysningsarbejde gennem Folkeuniversitetsforeningen. Der er enkelte, men for Resten ikke ret mange, i Landet, som egner sig til at give en saadan videnskabelig Folkeoplysning — jeg turde nævne af Medlemmer her i Salen Forsvarsministeren, som har udført et stort Arbejde paa dette Omraade tidligere; jeg kan for saa vidt beklage, at den højtærede Forsvarsminister fremdeles er Minister, thi Tiden gaar, og han faar ikke gjort det Arbejde paa Folkeoplysningens Omraade, som han skulde have gjort; ogsaa det ærede 17de Medlem for Hovedstaden (Vilhelm Rasmussen) har vist sig at være en udmærket Lærer i Folkeuniversitetsforeningen, og jeg kunde nævne det tidligere Medlem af Tinget Dr. Moltesen, Censor P. A. Rosenberg, Dr. Victor Madsen og flere. Der er gode Lærere, men de 15 000 Kr. til den Undervisning forslaar ingen Verdens Ting. Har vi endelig enkelte gode Lærere paa det Omraade, skulde de lønnes ordent-